

S T E N O G R A M A
=====

primirii la CC al PMR în ziua de 25.XII.1962
a tov. Dange, președintele Partidului Comu-
nist din India.

La ședință au luat parte tovarășii: Nicolae Ceaușescu,
Chivu Stoica, Leonte Răutu și Ghizela Vass.

Tov. N. CEAUSESCU:

În numele conducerii partidului nostru, a Comitetului
Central și a tovarășului Gh. Gheorghiu Dej, salutăm pe tovarășul
Dange.

Tovarășul Gh. Gheorghiu Dej ne-a rugat să vă transmitem
regretul său că nu poate să se întâlnească cu dvs. deoarece
este foarte ocupat cu problemele pregătirii sesiunii Marii Adună-
ri Naționale și cu o serie de alte probleme, de altfel dînsul
nici nu se găsește în momentul de față în București.

Noi sîntem gata să ascultăm cele spuse de dvs.

Tov. DANGE:

Mulțumesc pentru că ați fost de acord ca să mă primiți.
Partidul Comunist din India a adoptat o rezoluție ca o delegație
a partidului să plece în Europa pentru a informa partidele comu-
niste din Europa cu privire la situația serioasă din India creia-
tă în urma evenimentelor grave și a ofensivei inițiate de
China.

Această hotărîre a fost luată într-o perioadă cînd nu a
existat nici o perspectivă ca acest conflict să se oprească la
un anumit stadiu. Situația a fost atît de îngrijorătoare încît
Partidul Comunist din India s-a gîndit că este bine să discute
din nou cu chinezii în această problemă.

Acum situația este oarecum mai puțin gravă, deoarece
lupta s-a oprit; dar situația continuă să ramina totuși serioasă
pentru că atîta timp cît nu va avea loc o întîlnire și nu vor
începe negocieri lupta poate izbucni din nou. Există o oarecare
speranță că negocierile ar putea să aibă loc, însă lucrul acesta
nu este sigur. Deși Nehru se menține pe poziția rezolvării proble-
melor care stau la baza conflictului pe calea negocierilor și a
promovării unei politici de neutralitate, presiunea din partea
reacțiunii de dreapta este puternică și americanii sînt și ei

foarte activi. Această activitate a americanilor are acum un sprijin de bază pe care nu l-a avut pînă acum, pentru că o țară cum este China, care ar avea o influență puternică în Asia a pornit acum lupta împotriva Indiei; poporul indian nu înțelege de ce China a făcut acest lucru, pentru că aceste teritorii de frontieră pentru care are loc lupta sînt suprafețe foarte mici nepopulate, muntoase, fără importanță strategică.

Poporul indian, consideră că chinezii nu pot avea pretenții asupra acestor teritorii. Popularitatea de care s-a bucurat China în rîndurile popurului indian a scăzut însă, în același timp a scăzut și nepopularitatea americanilor în rîndurile popurului indian.

Acum trei ani cînd a avut loc conflictul în legătură cu Tibetul, tovarășii chinezi au adoptat o poziție greșită față de India. În această perioadă a avut loc o întrevvedere între tovarășii indieni și Mao Tze-dun la Pekin. Delegația comuniștilor indieni a căutat să le arate că declarațiile pe care le-au făcut tovarășii chinezi în legătură cu India și poziția ei față de americani, nu erau bazate pe fapte, că afirmația cu privire la faptul că Nehru nu este neutru, că el nu vrea să fie neutru nu este justă și că dacă ei rămîn la această înțelegere greșită vor împinge o țară așa de mare cum este India, care este una din țările cele mai mari din Asia, în lagărul anglo-americanilor.

Este o datorie a țărilor socialiste, a partidelor comuniste să facă totul ca această țară să rămînă în continuare o țară neangajată, o țară neutră.

Atunci, în urma discuțiilor, tovarășul Mao Tze-dun a fost de acord cu punctul de vedere al tovarășilor indieni, iar conducerea Partidului/ ^{Comunist} Chinez a elaborat o nouă declarație pe baza discuțiilor avute. Sensul acesteia era că India nu a intrat în lagărul imperialist și că burghezia națională mai are încă de jucat un rol progresist, că Nehru are o poziție neutră etc. Acum însă situația s-a schimbat din nou; recent în presă chineză a apărut un nou articol, care este un articol foarte urît. În acest articol se afirmă că India face parte din lagărul american, că Nehru este cumpărat de americani și alte asemenea lucruri.

Această problemă a fost ridicată la Consfătuirea celor 81 de partide comuniste și muncitorești, care a avut loc la Moscova și noi am discutat acolo cu tovarășii chinezi, dar ei nu și-au schimbat poziția și acum, în ultima instanță, am ajuns la concluzia că dacă partidul nostru nu influențează asupra

Partidului Comunist Chinez din punct de vedere politic această ceartă nu va lua sfârșit, pentru că aceasta nu pare să fie numai o ceartă pentru un teren strategic.

În 1959, cînd am discutat cu tov. Hrușciiov, dînsul a spus ca acest teritoriu nu reprezintă o valoare strategică și pentru acest fapt chinezii au fost foarte supărați pe dînsul. Acesta este un aspect al chestiunii pe care noi vrem să-l supunem dvs.

Partidul Comunist din India a adoptat o rezoluție în care se arată că între toate partidele comuniste din lume există discuții cu privire la tezele adoptate la Consfătuirea de la Moscova și că toate aceste teze sînt respinse de conducerea Partidului Comunist Chinez. Desigur că tovarășii chinezi nu admit faptul că ei resping aceste teze. Așa cum știți ei spun că sînt marxisti puri și ceilalți sînt revizionisti.

Cînd rezoluția Partidului Comunist Indian a fost adoptată nu avusese loc Congresul Partidului Comunist Italian și nici al Partidului Comunist Cehoslovac și de aceea tovarășii noștri s-au gîndit să ceară atît Partidului Comunist al Uniunii Sovietice cît și celorlalte partide comuniste să se organizeze o nouă consfătuire pentru că se consideră că toate aceste controverse au loc din cauza poziției pe care o adoptă Albania și Iugoslavia, dar lumea știe că lucrul acesta nu este adevărat.

Conducerea partidului nostru nu poate să vorbească deschis membrilor partidului de situația reală, că toate acestea sînt legate nu numai de Partidul Muncii din Albania și de Uniunea Comunistilor din Iugoslavia; ei nu ar putea înțelege care este situația reală și modul de a gîndi al clasei muncitoare indiene este confuz.

Aproape fiecare partid comunist din țările Asiei este acum scindat în două; și în partidul nostru este o fracțiune care sprijină punctul de vedere al chinezilor. Problema principală care se pune pentru Partidul Comunist din India este punctul de vedere al Partidului Comunist Chinez și cum să îndrepte acest punct de vedere.

La început tovarășii spuneau că această situație trebuie discutată cu Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, pentru că noi considerăm acest partid ca avangarda mișcării comuniste și muncitorești internaționale și el ar trebui să ia inițiativa în această problemă.

În discuția pe care am avut-o cu tov. Hrușciiov dînsul m-a întrebat dacă noi credem că o astfel de consfătuire ar fi folositoare, la ultima consfătuire a fost adoptat un document

6

unanim; mai este oare posibil să se poată adopta din nou un document în unanimitate ? Răspunsul a fost că nu. Atunci, care este alternativa deoarece oamenii știu că această unanimitate nu există ?

Noi nu putem spune muncitorilor indieni că chinezii urmează o linie a lor greșită, pentru că ei (chinezii) jură, pe fiecare cuvânt din Declarația adoptată de Consfătuirea de la Moscova, că au dreptate.

Este foarte greu pentru un partid mic cum este partidul nostru să vină și să spună că chinezii nu au dreptate și că ceilalți au dreptate; dar cineva trebuie să vorbească despre aceste lucruri.

Tovarășul Hrușcirov a spus că fiecare prost și nebun de pe lumea asta știe că atunci când se vorbește despre situația din Albania și din Iugoslavia, nu se vorbește numai despre asta.

Noi am întrebat atunci, care este părerea sa, să se spună chinezilor pe loc că nu au dreptate și că greșesc? Tovarășul Hrușcirov a spus: așteptați o anumită perioadă de timp și noi o să spunem acest lucru în Sovietul Suprem și la congresele partidelor comuniste din alte țări. De altfel istoria va arăta cine a avut dreptate. La acest punct s-a oprit discuția cu privire la o nouă consfătuire a partidelor comuniste și muncitorești.

Noi am^{mai} avut discuții și cu șefii altor partide comuniste și muncitorești. Fiecare are același simțămînt că nu se va mai adopta un document unanim. Dacă o să se facă o consfătuire și nu se va adopta un document unanim aceasta va fi un lucru rău.

Pentru un partid comunist mai mare, situația aceasta va trece mai ușor, dar pentru un partid mic cum este Partidul Comunist Indian va fi foarte greu. De aceea partidul nostru a luat hotărîrea ca să discute cu cîteva din partidele din Europa această situație și pentru aceasta am venit acum aici.

Al treilea aspect al problemei:

În prezent Partidul Comunist Indian trece prin greutăți foarte mari, există o presiune din partea tendințelor naționaliste asupra partidului ca să întreprindă o campanie antichineză, mai există și o altă presiune din partea dogmatiştilor, care au o atitudine prochineză; se manifestă în India și o a treia presiune, din partea imperialiştilor, ca să se creieze o situație apăsătoare de război; o a patra presiune vine din partea forțelor reacționare din țară care vor să schimbe poziția lui Nehru, să concentreze toate forțele pentru a da o lovitură grea Partidului Comunist Indian. Acum partidul nostru trebuie să manevreze împotriva tutu-

ror acestor patru presiuni.

Această posibilitate de manevrare a partidului este foarte mică. În toți acești 30-40 de ani de istorie a partidului, acesta a apărut ca un partid internaționalist în lupta care a avut loc în țară. În 3-4 rînduri cînd mișcarea națională, sub conducerea burgheziei naționale lupta pentru independența țării, partidul denumindu-se internaționalist a refuzat să se alătore acestei mișcări naționale. Atunci cînd Uniunea Sovietică a fost atacată de hitleriști, partidul nostru a colaborat cu guvernul englez în numele internaționalismului și în felul acesta partidul a devenit extrem de nepopular. Sprijinul dat de partidul nostru în această perioadă Uniunii Sovietice a fost just, sprijinirea războiului antihitlerist a fost de asemenea justă, însă metodele folosite au fost greșite. Am luptat alături de guvernul englez, ceea ce a avut ca urmare o luptă continuă în interiorul partidului. În tot timpul, internaționalismul a fost folosit de dogmaticii din interiorul partidului pentru a refuza politica de creiere a unui front democratic și, în condițiile de astăzi, poziția naționaliștilor a devenit disperată și ei au adoptat o rezoluție care trece mult spre dreapta fiind mai naționalistă decît ar trebui să fie.

Acum se creiază o nouă posibilitate de colaborare a tuturor forțelor democratice pentru că ultima plenară a partidului a pus problema negocierilor ca punct central în munca de viitor a partidului nostru și poziția adoptată de puterile neutre de la Colombo, ne poate fi de folos.

Acum un alt aspect:

Folosindu-se de această situație, guvernul indian a adoptat o astfel de tactică prin care vrea să slăbească partidul comunist; partidul a adoptat o rezoluție în care se spune că guvernul indian are dreptate și că în general chinezii sînt acei care greșesc. Dacă se privesc din punct de vedere istoric teoriile de frontieră și hărțile, chinezii nu au avut nici un motiv să înceapă această invadare pe calea armelor. În această problemă există puncte de vedere diferite în interiorul partidului indian. Guvernul indian a arestat pe cîțiva dintre conducătorii partidului nostru pe motiv că ar fi prochinezi și a continuat să aresteze și pe alții pentru că sînt conducători sindicali și ai altor organizații de masă; burgheziei indiene nu-i sînt pe plac organizațiile de masă. Din acest punct de vedere partidul este supus atacurilor și sigur că în perioada următoare trebuie să luăm notă de acest fenomen și să elaborăm o linie politică în conformitate cu situația care a fost creiată.

Un ultim punct. 8

În rîndurile poporului nostru se ridică problema, în ultima perioadă, dacă țările socialiste vor continua ca și pînă acum să ajute India și dacă nu cumva în urma atacurilor chinezilor vor înceta acest ajutor.

Ajutorul acordat Indiei de țările socialiste în dezvoltarea industriei țării a fost foarte mare și masa oamenilor muncii știu lucrul acesta, ele știu și poziția Romîniei, ajutorul acordat de Romînia în descoperirea resurselor de petrol, ajutor foarte apreciat și recunoscut de popor.

Desigur că ajutorul pe care Uniunea Sovietică îl acordă Indiei este pe o scară mult mai mare, însă ajutorul pe care îl acordă Romînia în domeniul petrolului este prețuit de popor, pentru că petrolul ocupă un loc special în economia Indiei, acest ajutor este îndreptat direct împotriva americanilor.

Poporul nostru se întreabă dacă acest ajutor va continua sau va înceta. Desigur că a fost bine că oamenii de stat din Uniunea Sovietică au spus că ajutorul acordat Indiei, poporului indian, nu va înceta ci va fi acordat în continuare. Presa reacționară s-a dedat la diverse provocări în această privință spunînd că deoarece China este o țară socialistă, iar țările socialiste formează un lagăr, sînt țări frățești, acest ajutor pe care țările socialiste l-au acordat Indiei va înceta.

Acestea sînt problemele pe care am vrut să le pun. Probabil că ați văzut ultima declarație a Partidului Comunist Chinez, cu privire la situația din India care este o declarație complet lipsită de bază și greșită și a doua declarație a lor cu privire la discursul tovarășului Hrușcirov, care atinge toate partidele comuniste din întreaga lume.

Partidul Comunist Indian pune problema cum să găsească o ieșire din această situație. Desigur că noi nu așteptăm ca dvs. să rezolvați situația Partidului Comunist Indian, însă pentru că sînteți un partid comunist cu mai multă experiență decît noi, tovarășii noștri s-au gîndit să vă pună în curent cu această situație.

Tov. N. CEAUSESCU

Poate că sînt ceva întrebări ?

Mie nu-mi este clar, nu-mi este suficient de clar cum și-a precizat Partidul Comunist Indian poziția față de conflictul cu China.?

Tov. DANGE:

În primul rînd, poziția chinezilor este greșită din punct de vedere politic și, în al doilea rînd, în ceea ce privește faptele

ei se situeaza pe o poziție greșită în problema frontierei.

În pofida asigurărilor date cu trei ani în urma, chinezii au invadat atât partea de est cât și cea de vest a frontierei. În urma încetării ostilităților ei s-au retras din partea de est pe vechea lor linie, rămânând însă pe loc în partea vestică. În general, între ceea ce pretind chinezii și ceea ce susține Nehru nu este o mare deosebire, de ex. în partea de est a frontierei nu este vorba decât de trei sate în plus pe care le revendică chinezii. Ori este mai mult vorba de ambiția personală a fiecăruia dintre părți, și de aceea adoptarea propunerii țărilor neutre de la Colombo, care constituie un compromis între ce susțin chinezii și ce susține Nehru, ar putea duce la începerea tratativelor.

Părerea Partidului Comunist Indian este că poziția adoptată de chinezi are o bază politică greșită.

Tov. N. CEAUSESCU:

În cele spuse, tovarășul Dange s-a referit la unele tendințe naționaliste, nu mi-a fost clar la ce se referă și în ce constau, în ce s-au manifestat acestea ?

Tov. DANGE:

Problema se pune așa: dacă partidul comunist dintr-o țară ca India poate să adopte o poziție în cazul unui atac din afară, acesta este un punct de controversă; și, în al doilea rând, când acesta adoptă o atitudine de apărare a poziției guvernului său în mod automat, trebuie să adopti o atitudine de demascare a țării care atacă. În această privință este greu pentru partid să știe unde să se oprească. .

Partidul comunist a trebuit să ia poziție în situația de isterie de război provocată de chinezi, situație care a determinat burghezia să înceapă a arunca o seamă de poveri pe umerii poporului. În rezoluția adoptată se spune că consiliul național al Partidului Comunist Indian nu s-a așteptat vreodată ca o țară socialistă ca China să reglementeze o dispută de frontieră prin forța armelor.

Nu trebuie începută o isterie de război, nu se poate preconiza ura între rase și nu se poate permite ca toate poverile să fie aruncate pe umerii maselor iar burghezia să nu le suporte. În ultima instanță, trebuie să se vadă ca această problemă să fie reglementată prin tratative la un anumit nivel.

Tov. CHIVU STOICA:

Mi-e nu-mi este clară linia Partidului Comunist Indian, politica lui internă, poziția sa în problemele interne ca partidul de clasă ?

Tov. DANGE:

10

În relațiile cu burghezia națională, partidul nostru este de părere că burghezia națională nu și-a jucat rolul pînă la capăt; o parte dintre tovarășii din partid susțin că burghezia națională a trecut de partea imperialiștilor și că rolul ei s-a terminat. În ceea ce privește economia internă, capitalul străin este dominant și deci burghezia națională este proimperialistă. Acesta este unul din punctele principale de controversă, în ultimii 8 ani, în sînul partidului.

De la această problemă se naște întrebarea dacă se poate forma un front democratic cu păturile democratice ale burgheziei și dacă neangajarea este reală sau nu și de aici decurg toate problemele tactice: cei care susțin că monopolurile străine sînt dominante și burghezia națională a trecut de partea imperialismului, resping tactica frontului democratic, sînt pentru realizarea alianței muncitorești-țărănești și pentru cucerirea puterii prin lupta armată, ei resping posibilitatea dezvoltării pe cale parlamentară.

La Congresul partidului nostru s-a văzut că elementele dogmatice au acceptat tezele congresului partidului și se părea că există o unanimitate de păreri, însă după congres, ei au continuat lupta lor. Aceasta este deci situația din sînul partidului nostru în jurul căreia se învîrt toate problemele, situația politică, relațiile între clase și în special aprecierile cu privire la burghezia națională; nu există dispute cu privire la alianța dintre țărani și muncitori. Intotdeauna aceste dificultăți se ivesc în legătură cu calea parlamentară, calea pașnică, acestea sînt problemele cu privire la care există divergențe în partidul nostru.

Pot spune că dogmaticii resping tezele Congresului al XX-lea al P.C.U.S., procentajul în conducerea partidului este următorul: 75% urmează linia cea bună, iar 25% sînt dogmatici.

Tov. LEONTE RAUTU:

Nehru are o anumită linie în problemele politice: am vrea să știm care este poziția partidului față de politica lui Nehru, sprijină în ansamblu această politică sau sprijină unele părți ale politicii și critică altele. Care este poziția Partidului Comunist Indian în această problemă ?

Tov. CHIVU STOICA:

Care este poziția Partidului Comunist Indian în ceea ce privește tendințele capitalului străin în India și legăturile capitalului străin cu burghezia națională ?

Tov. DANGE:

La ultimul congres al său, partidul nostru a ajuns la concluzia că politica externă a lui Nehru este o politică de neangajare, de sprijinire a păcii și de aceea partidul nostru o sprijină și este de acord cu aceasta. În același timp, sub presiunea reacțiunii, Nehru nu duce această politică în mod ferm, ci uneori oscilează în realizarea acesteia pentru a pune capăt acestor șovăieli ale lui Nehru, partidul trebuie să sprijine această politică a lui în direcția ei principială și să critice șovăielile sale. De exemplu ezitarea în a recunoaște Algeria și ezitățile în ceea ce privește sprijinirea Cubei. În general politica lui Nehru este o politică de pace care trebuie să fie sprijinită.

Aceasta este în ceea ce privește politica externă.

În ceea ce privește capitalul străin, în ultimii 14 ani de la independența Indiei pînă acum volumul capitalului străin a crescut, în special capitalul anglo-americanilor.

În India cea mai mare parte a capitalului străin se afla în diferitele societăți și a rămas și acum așa cum a fost și pînă la independența Indiei. Capitaliștii străini și-au depus profiturile în continuare în marile întreprinderi, pentru dezvoltarea industriei și capitalul lor s-a dublat. Proporția dintre cele două capitaluri străine care sînt investite în India, adică între cel englez și american este 80% englez și 20% american. În același timp a crescut în volum și ajutorul pe care îl dau țările socialiste pentru dezvoltarea industriei indiene, ajutor care joacă un rol foarte progresist, ceea ce a permis burgheziei naționale să reziste presiunilor exercitate de imperialism.

Se știe că nu de mult Ministrul Petrolului din India a venit în România, ori cea mai mare parte a capitalului american este în domeniul acesta al petrolului, și cu ajutorul pe care India îl primește din partea Uniunii Sovietice și din partea Romîniei, ei pot schimba poziția deținută de societățile americane în India.

Trebuie atrasă atenția asupra unui alt capital - capitalul burgheziei naționale, care a crescut de 4 ori față de creșterea capitalului străin. Avînd în vedere această situație, deși capitalul străin a crescut, precum s-a arătat mai sus, totuși ca proporție pe întreaga economie, el a scăzut ca valoare totală avîndu-se în vedere creșterea capitalului burgheziei naționale. Partidul luptă împotriva importului de capital, însă partidul nu poate afirma că ei au înghițit întreaga economie.

Lupta se duce în trei direcții: o luptă împotriva capitalului anglo-american și condițiile puse de ei, punerea în valoare a ajutorului țărilor socialiste și întărirea capitalului întreprinderilor de stat în economie.

Tov. N. CEAUSESCU:

Rog pe tovarășul Dange să nu se supere, dar mai am o întrebare în legătură cu evenimentele din ultimul timp, legate de conflictul de la graniță.

Din știrile care au venit la noi am văzut că au sosit în India misiuni militare americane și engleze. Cum sînt privite de către poporul indian aceste misiuni și cum își va preciza partidul poziția față de venirea și acțiunile acestor misiuni militare ?

Tov. DANGE:

Aceste misiuni militare au sosit tocmai în timpul cînd trupele chineze înaintau și deci cînd au venit ele au fost bine primite de popor, însă nimeni nu ar fi sprijinit lozinca de a se aduce armată americană în țară.

Următoarea poziție a fost adoptată de popor și guvern: vom cumpăra arme și vom plăti pentru ele, dar nu vom permite unei armate străine să vină în țară și nu ne vom alătura niciunui pact; Nehru a fost foarte ferm cu privire la această poziție și probabil că ați observat anumite plîngerii în presa americană că Nehru nu a admis ca în presa indiană să se scrie despre armele americane, pentru că trebuie spus că americanii au venit la noi cu fotografiile uriașe și cu mult material de propagandă ca să arate cum salvează ei pe indieni. Nehru a oprit toate acestea.

Pot spune că aceste misiuni au fost într-o oarecare măsură bine primite. Dar după aceea anglo-americanii au făcut o greșală au pus întîi lozinca pentru lupta efectivă împotriva chinezilor și apoi au spus că trebuie făcut un compromis cu Pakistanul în sensul ca să se dea Cașmirul Pakistanului, și prin urmare toată bunăvoința pe care o adunaseră din partea poporului au pierdut-o dintr-odată.

Aceasta este lupta, și rolul partidului este de a demasca pe americani, de a arăta clar de unde vine pericolul și de a respinge amestecul lor în problemele politice ale țării.

Tov. LEONTE RAUTU:

Gare este poziția lui Nehru în problema tratativelor, tratativele nu au început încă ?

Tov. DANGE:

Poziția lui Nehru este foarte grea. El este acela care a vrut să predea teritoriul din partea apuseană, conform dorinței chinezilor, așa că atunci când chinezii au ocupat o parte din teritoriu el nu a anunțat lucrul acesta în parlament; elementele reacționare legate de americani au ridicat această problemă în parlament. Atunci s-a spus că acest teritoriu nu prezintă nici o importanță istorică și nu constituie o problemă importantă. Însă lui i-a venit greu să continue a se menține pe această poziție a sa pentru că chinezii, în loc să înceapă tratative, au continuat să ocupe alte teritorii. Când ultimul eveniment a avut loc, atunci reacțiunea a spus să se declare război general împotriva Chinei. Nehru s-a opus poziției reacționare, de a nu se opri ostilitățile pînă nu se vor recuceri toate teritoriile; el a făcut un compromis și a ajuns la concluzia ca chinezii să se întoarcă la pozițiile avute în septembrie 1962 și în acest moment să înceapă tratativele dar chinezii au răspuns că ei acceptă să rămână pe pozițiile din 1959. Ori între cele două poziții există o diferență foarte mică, însă această deosebire are o valoare propagandistică.

În sectorul de est este vorba numai de 3 sate, în sectorul vestic este un teritoriu mic pe care chinezii l-au ocupat în ultimele trei luni.

Eu cred că în cele din urmă se va face un compromis în această problemă, însă din motive de ordin intern Nehru trebuie să se cramponeze de poziția din septembrie 1962, însă există și pericolul că dacă te cramponezi mult de această poziție, dacă nu se găsește o situație de compromis, această situație poate continua și aceasta înseamnă o întărire a poziției imperialiștilor.

Tov. N. CEAUSESCU:

Cum acționează Partidul Comunist din India în problema tratativelor ?

Tov. DANGE:

Partidul sprijină această lozincă a poziției din septembrie 1962, însă acum pentru că puterile de la Colombo au venit cu o nouă formulă care reprezintă de fapt un compromis între pretenția chineză și cea indiană, credem că va fi salvată demnitatea ambelor părți. Atît China cît și India pot spune că acest grup neutru a dat ideia și în felul acesta se poate ajunge la un acord și imediat ce ne vom întoarce în India vom propune o schimbare în lozincă partidului, vom lăsa deoparte această lozincă a guvernului indian precum și lozincă chinezilor și vom adopta această propunere a celor

de la Colombo, ca o propunere bună și după aceea vor urma tratativele; vom cere să se oprească toate discuțiile cu misiunile militare venite din țările capitaliste.

Aceste propuneri le vom face în următoarele zile.

Tov. N. CEAUSESCU:

Noi mulțumim tovarășului Dange pentru expunerea făcută, pentru informările pe care ni le-a dat. Sînt probleme importante în legătură cu care tovarășul Dange știe bine că partidul nostru și-a exprimat părerea în problemele internaționale inclusiv cu ocazia vizitei făcute nu de mult timp în unele țări din Asia, printre care și India, de o delegație care a fost condusă de tov. Gheorghiu Dej; în discuțiile avute cu Nehru și cu alți conducători indieni, tovarășul Gh. Gheorghiu Dej a precizat poziția țării noastre, fapt care s-a reflectat și în comunicatul comun, în declarația dată publicității și în expunerea făcută de tov. Gheorghiu Dej la Fortul Roșu, din care reiese că politica partidului nostru este aceea ca problemele să fie soluționate pe calea tratativelor.

Este regretabil că s-a ajuns la aceste ciocniri de frontieră, din ele nu au de câștigat nici indienii nici chinezii. Noi considerăm că încetarea ostilităților este un lucru bun și trebuie făcut tot ceea ce este posibil ca situația să fie rezolvată pe calea înțelegerii, în acest fel să fie rezolvate toate problemele litigioase.

Pe noi ne-a mirat puțin felul cum a acționat Partidul Comunist Indian în această situație; sigur că tovarășii cunosc mai bine decît noi problemele și condițiile din țara lor, dar noi nu am reușit să deslușim prea bine punctul de vedere al partidului în legătură cu acest conflict.

Cred că erau și condițiile și momentul care pot să întărească poziția partidului și influența partidului în mase printr-o poziție de sine stătătoare și prin precizarea poziției.

După cît am înțeles din cele spuse de tov. Dange dînsul consideră unele formule nu în întregime juste. Sigur că o poziție de la început pentru încetarea oricăror ostilități și pentru tratative nu rezolva această problemă, dar după părerea noastră ar fi ridicat foarte mult autoritatea partidului și a comuniștilor din India. Trebuie găsită soluția la care să se ajungă pînă la urmă.

Noi spunem ca comuniști, nu am înțeles bine, nu cunoaștem situația din țară, dar n-am înțeles sprijinirea în totul a pozițiilor claselor dominante din India.

Sînt probleme grele și este greu să discuți problema fără a vorbi de destindere, adică consider că problema trebuie rezolvată prin înțelegere și asta este singura cale. 15

După cum a spus tovarășul Dange din aceste lucruri au tras foloase numai cercurile reacționare și într-o anumită măsură și cercurile imperialiste anglo-americe. Noi știm însă că pînă la urmă lucrurile se vor rezolva pe calea tratativelor.

În ceea ce privește problema privind ajutorul și colaborarea între România și India, după cum este cunoscut pînă acum relațiile sînt bune, în cadrul discuțiilor care au avut loc cu ocazia vizitei făcute, tovarășul Gheorghiu Dej a spus că s-a ajuns la o serie de înțelegeri de largire și dezvoltare a acestor relații.

În ceea ce ne privește pe noi, vom face totul ca să întărim și să dezvoltăm relațiile între țara noastră și India.

Tov. CHIVU STOICA:

Dar acest lucru nu depinde numai de partea noastră.

Tov. N. CEAUSESCU:

Noi considerăm că sînt toate condițiile ca să dezvoltăm relațiile în spiritul înțelegerii care există între țările noastre.

În ceea ce privește problema pusă, la care s-a referit tovarășul Dange în legătură cu relațiile între partidele comuniste și poziția chineza și aici partidul nostru și-a expus de nenumărate ori părerea inclusiv într-o serie de ocazii care au avut loc și în ultimul tim. Trebuie făcut totul pentru a asigura întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale pe baza marxism-leninismului, sigur că acest lucru depinde de toate partidele și în acest spirit și militează partidul nostru în relațiile sale cu celelalte partide, în activitatea sa, în relațiile cu țările socialiste și își aduce contribuția la întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești, la întărirea unității lagărului socialist.

Sigur că sînt și unele lucruri care nu sînt de dorit să se întîmple. Trebuie manifestată multă răbdare și noi vom face totul ce depinde de noi ca să ne aducem contribuția la întărirea unității mișcării muncitorești.

În ceea ce privește poziția noastră la consfătuirile care au avut loc, în general, la consfătuirile de la Moscova și în alte ocazii și activitatea pe plan internațional este de întărire a relațiilor cu toate țările în spiritul coexistenței pașnice, de apărare a păcii. Aceasta este poziția noastră.

Cam acestea ar fi în câteva cuvinte ce am vrut să subliniez¹⁶ privitor la poziția noastră. Noi ne exprimăm convingerea că Partidul Comunist Indian își va întări rîndurile sale și dorim succes în activitatea viitoare a tovarășilor indieni.

Tov. DANGE:

Mulțumesc foarte mult.

Tov. N. CEAUSESCU:

Dacă tovarășul Dange are de pus anumite întrebări ?

Tov. DANGE:

Dacă această problemă a polemicilor în legătură cu poziția chineză va fi în mod deschis publicată în presa dvs. ?

Tov. N. CEAUSESCU:

Noi ne-am exprimat în nenumărate rînduri părerea în presa noastră în problemele acestea, inclusiv la ultimele congrese care au avut loc în Bulgaria, Cehoslovacia, Italia, poziția principială în aceste probleme.

Noi nu considerăm că este necesar să acordăm chiar un spațiu larg acestei probleme. Avem destule probleme și destul de importante pe care să le dezbatem în presa noastră.

Tov. LEONTE RAUTU:

Membrii noștri de partid sînt informați de problemele mișcării comuniste, ei cunosc poziția noastră, ea a fost clar expusă și în public, așa că noi considerăm că orientarea este dată întregului partid. Așa am procedat și cu prilejul congreselor partidelor comuniste frățești care au avut loc. Noi nu am publicat articole speciale de polemică, ci ne-am exprimat poziția care se bazează pe hotărîrile Consfătuirii de la Moscova, în mod pozitiv și nu numai în presă, ci prin acțiunile noastre și ca partid și ca putere de stat.

Tov. N. CEAUSESCU:

Ne-am exprimat regretul că tovarășii chinezi în poziția lor nu servesc unității, ei sprijina pe albanezi.

Tov. LEONTE RAUTU:

Nu numai că-i sprijină dar îi și însuflețesc. Cred că poziția partidului nostru este absolut clară în această direcție pentru toți membrii partidului nostru.

Tov. N. CEAUSESCU:

Noi milităm pentru unitate, pentru pace și pentru principiile înscrise în Declarația Consfătuirii de la Moscova, acesta este

un lucru care trebuie făcut permanent în faptele noastre. H

Tov. DANGE:

Această poziție a chinezilor afectează și organizațiile internaționale de masă și în aceste organizații situația devine mai grea, în Consiliul Mondial al Păcii, în Federația Sindicală Mondială.

Tov. LEONTE RAUTU:

Desigur că s-au exprimat o serie de lucruri greșite, atât delegația noastră cât și alte delegații și-au spus părerea foarte clar în toate aceste organizații și în organizațiile de studenți, de tineret, de femei.

Desigur că asemenea poziții creiază dificultăți, compromis în afara mișcării comuniste internaționale acea unitate pe care vrem s-o facem.

Tov. DANGE:

Sper că vom obține din nou unitatea. Nimeni din India nu a putut să înțeleagă de ce se îndreaptă divizii armate împotriva țării/^{ca}s-o invadeze.

Tov. N. CEAUSESCU:

Noi dorim tovarășilor indieni să realizeze în sânul partidului unitate deplină.

În istoria partidului nostru am cunoscut și noi momente în care au fost grupe fracționiste și din aceasta nici partidul, nici clasa muncitoare, nici poporul nu au tras nici un folos. Acestea au rămas la noi de domeniul trecutului, însă aici sîntem toți și în conducerea noastră sînt mulți tovarăși vechi care își amintesc cu amarăciune de această perioadă și de aceea facem totul ca să fie realizată o unitate deplină în cadrul conducerii partidului, în întregul partid și noi înțelegem pe deplin situația grea despre care a vorbit aici tovarășul Dange. Într-adevăr este o situație care îngreunează mult situația Partidului Comunist din India.

Ne exprimăm speranța că vor ajunge și dînșii la o unitate deplină. Aceasta este garanția ca partidul să poată să acționeze în îndeplinirea misiunilor sale. Sigur că sînt multe greutăți, tovarășii le cunosc mai bine.

Tov. DANGE:

Mulțumim foarte mult și cu ajutorul tuturor partidelor frățești noi sperăm să rezolvăm problema.

Tov. CHIVU STOICA:

Noi vă dorim din suflet aceasta.

18

Tov. LEONTE RAUTU:

Vă mulțumim că ne-ați dat ocazia să cunoaștem mai bine activitatea și greutățile partidului dvs.

Tov. N.CEAUSESCU:

Rugăm să transmiteți din partea conducerii partidului nostru, a Comitetului nostru Central, salutări pentru conducerea Partidului Comunist din India și succes în activitatea dvs.

26.XII.1962

IM/2 ex.